

განაფული კითხვის უნარის გაუმჯობესება მე-3 კლასში

საკუთარი პედაგოგიური პრაქტიკის კვლევის

ანგარიში

სსიპ ქ.ქარელის N2 საჯრო სკოლის დანყებითი კლასების მასწავლებელი

მარეხი მოსიაშვილი

2018-2019 სასწავლო
წელი

სარჩევი

შესავალი-----	2
თავი I საკვლევი თემა	
1.1 თემის აქტუალობა-----	2 1.2
კვლევის მიზანი-----	4 1.3
საკვლევი კითხვა და ქვეკითხვები-----	4
თავი II ლიტერატურის მიმოხილვა-----	5
თავი III კვლევის მეთოდოლოგია-----	
3.1 საკვლევი საკითხის შენაწილა-----	12
3.2 კვლევის მეთოდები-----	13
3.3 მონაცემთა ანალიზი-----	13
3.4 მიგნებები-----	17
თავი IV-ინტერვენციების დაგეგმვა და განხორციელება-----	18
თავი V-ინტერვენციების შედეგების შეფასება-----	21
თავი VI დასკვნა, რეკომენდაციები-----	24
თავი VII გამოყენებული ლიტერატურა-----	25
დანართები-----	26
რეზიუმე-----	33

შესავალი

წინამდებარე კვლევის ანგარიში წარმოადგენს ჩემ მიერ განხორციელებულ კვლევას, რომელიც ჩავატარე ქარელის N2 საჯარო სკოლაში. აღნიშნულ სკოლაში ვმუშაობ 2014 წლიდან და ვასწავლი დანყებით კლასებს.

საკუთარი პედაგოგიური პრაქტიკის კვლევის თემად შევარჩიე ერთ-ერთი აქტუალური საკითხი განაფული კითხვის უნარის გაუმჯობესება, რომელიც გამომდინარეობს ჩემი პედაგოგიური პრაქტიკიდან.

ნაშრომი შედგება შვიდი თავისგან. პირველ თავში განვიხილე თემის აქტუალობა, მოვახდინე სიტუაციის ანალიზი ჩამოვყალიბე კვლევის მიზანი, საკვლევი კითხვა და ქვეკითხვები.

მეორე თავში მიმოვიხილე და გავაანალიზე ის ლიტერატურა, რომელიც დამეხმარებოდა კვლევის განხორციელებისას.

მესამე თავში მოვახდინე საკვლევი საკითხის შეწავლა, იმისათვის, რომ პასუხი გამეცა მთავარი და ქვეკითხვებისთვის. შევარჩიე კვლევის მეთოდები. შემდეგ მოვახდინე მონაცემთა ანალიზი, რის საფუძველზეც გამოვკვეთე მიგნებები.

მეოთხე თავში აღვწერე, თუ როგორ დავგეგმე და განვახორციელე ინტერვენციები.

მეხუთე თავში შევაფასე ინტერვენციების შედეგად მიღებული შედეგები.

მეექვსე თავში შევაჯამე მიღებული შედეგები და მათგან გამომდინარე დაკვნა, რის საფუძველზეც ჩამოვყალიბე რეკომენდაციები.

მეშვიდე თავში მოვათავსე გამოყენებული ლიტერატურა.

1.1 თემის აქტუალობა

დანყებით საფეხურზე შეძენილ უნარებს შორის მნიშვნელოვანია კითხვის უნარი. სწორედ კითხვის უნარის კარგად განვითარე არის სწავლაში მოსწავლის შემდგომი წარმატების წინაპირობა. ამიტომ სასკოლო განათლების ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი კომპონენტი მოსწავლეთა წიგნიერების განვითარების ხელეწყობაა. ეროვნულ სასწავლო გეგმის მიხედვით წიგნიერება არის - „კითხვის, წერის, ინფორმაციის დამუშავების, იდეებისა და მოაზრებების გამოთქმის, გადაწყვეტილების მიღებისა და პრობლემების მოგვარების უნარი, იმ ცოდნის საფუძველზე, რომელსაც ადამიანი მთელი ცხოვრების განმავლობაში იძენს.“ (ესგ პუნქტი I)

წიგნიერება ეხმარება ადამიანს ცხოვრებისეული პრობლემების გადაჭრაში, წიგნიერება პიროვნული განვითარების, თვითგამოხატვისა და თვითდამკვიდრების საშუალებაა. მოსწავლის

2

წიგნიერ ადამიანად ჩამოყალიბების ერთ-ერთი წინა პირობაა განაფული კითხვის დაუფლება. კვლევების შედეგად დასტურდება, რომ წიგნიერი უნარ-ჩვევების მფლობელი მოსწავლეები სწრაფად და ხარისხიანად სწავლობენ არა მხოლოდ მშობლიურ ენას და ლიტერატურას არამედ, საბუნებისმეტყველო და საზოგადოებრივი მეცნიერებების საგნებს. სწავლების გზაზე მასწავლებლის მიზანია, მოსწავლე აქტიურ მკითხველად ჩამოყალიბდეს. ასევე ღსანიშნავია, რომ კითხვა პრაქტიკის შედეგად ვითარდება, რაც მეტს კითხულობენ ბავშვები, მით მეტად უზუშავდებათ კითხვის უნარ- ჩვევები და ეს კი წარმოადგენ წინაპირობას იმისას, რომ მოსწავლე ჩამოყალიბდეს განაფულ მკითხველად.

ეროვნული სასწავლო გეგმის მიხედვით (ქართ. დაწყ. (I). 6.) მოსწავლემ უნდა შეძლოს განაფულად კითხვა

➤ თავისუფლად კითხულობს ნაცნობ და უცნობ სიტყვებს, ცდილობს დაიცვას სათანადო ტემპი; ➤ ხმამაღლა, თავისუფლად კითხულობს მასწავლებლის მიერ მითითებულ ეპიზოდს, მცირე

ზომის ტექსტებს; ➤ ხმამაღლა კითხვისას იცავს პაუზას სასვენ ნიშნებთან. ახალი ეროვნული სასწავლო გეგმა

(დანყებითი საფეხური) 2018-2024.

სწორედ დანყებით კლასებში ხდება კითხვის ტექნიკის დაუფლება. მოსწავლე კითხულობს იმიტომ, რომ ისწავლოს. კითხვის უნარი კი უშუალო კავშირშია ბავშვის აზროვნების განვითარებაში. კითხვის დროს ხდება მხატვრული გემოვნების ჩამოყალიბებაც. „მოსწავლეები,

რომლებიც მეოთხე კლასამდე სათანადოდ არ განუვითარდათ კითხვის უნარი-ჩვევები, უჭირთ ამ უნარების გამომუშავება შემდგომ კლასებში“. (კითხვისა და წერის სწავლება დაწყებით საფეხურზე G-PRIED 2015წ.).

ნიგნიერების საერთაშორისო კვლევა(PIRLS) ხუთ წელიწადში ერთხელ ტარდება და საშუალებას იძლევა, პროგრესის შეფასების, თუმცა შედეგი დამაკმაყოფილებელი არ არის. მოსწავლეთა კითხვის უნარის საერთაშორისო შეფასების პროგრამის მონაცემების მიხედვით, ქართველი მოსწავლეები სათანადო შედეგებს ვერ აღწევნენ. 2016 წელს ჩატარებული კვლევის მიხედვით ქართველი მე-4 კლასელი მოსწავლეების მაჩვენებელი არ გაუმჯობესებულა და იგივე ქულა ავს ქვეყანას რაც ხუთი წლის წინ ჰქონდა.

კომპიუტერული ტექნოლოგიები ეპოქაში მოსწავლეები ჩამოშორდნენ წიგნს, „ამერიკელ პედიატრთა ასოციაციის მიერ ჩატარებული კვლევის მიხედვით, ბავშვები დღის განმავლობაში 7 საათს ატარებენ კომპიუტერთან, ტელევიზორთან, სმარტფონთან და სხვა.“
<http://qartuliazri.reportiori.ge/inside.php?menuid=67&id=15451>.

ეს ფაქტი კიდევ უფრო ცხადყოფს, ამ კუთხით კიდევ უფრო მიზანმიმართული მუშაობაა საჭირო, რომ მოსწავლე დავუბრუნოთ წიგნს, რაც პირველ რიგში განაფული კითხვის უნარის განვითარებით უნდა დავიწყოთ. რადგან განაფული მკითხველისთვის კითხვა სასიამოვნო და

3

საინტერესო პროცესი ხდება. ამ საქმეში კი განუზომელია დაწყებითი კლასის მასწავლებლის როლი, მან უნდა შეძლოს კითხვის უნარის განვითარებაში დაეხმაროს თითოეულ მოსწავლეს.

ვფიქრობ საკითხი მეტად აქტუალურია. ყურადღაღები და დასაფიქრებელია ეს ყოველივე და მნიშვნელოვანია თითოეულმა მასწავლებელმა გაანალიზოს საკუთარი როლი მოსწავლეთათვის ამ უნარების განვითარებაში. ჩემი აზრით ყველა მასწავლებელი უნდა იყოს მკვლევარი. მან უნდა შეძლოს საკუთარი პედაგოგიური პრაქტიკის დაკვირვების საფუძველზე პრობლემის იდენტიფიცირება, მამოძვწვევი მიზეზების დადგენა და გადაჭრის გზების ძიება.

1.2 კვლევის მიზნი

გავარკვიო, დაწყებით საფეხურზე, (კერძოდ მე-3 კლასში) განაფული კითხვის უნარის განვითარებასთან დაკავშირებული პრობლემის მიზეზები, შევიმუშავო შესაბამისი ინტერაქციები რათა დაწყებით საფეხურზევე შევუწყო ხელი ნიგნიერების განვითარებას.

მნიშვნელოვანია კვლევის ფარგლებში გავანალიზო რა ფაქტორები ახდენს გავლენას განაფული კითხვის უნარის განვითარების შეფერხებაში. გამოვყო და დავადგინო თითოეულ მოსწავლეში ამის მამოძვწვევი მიზეზი. დავგეგმო დ განვახორციელო ინტერვენციები და შევაფასო მიღებული შედეგები.

1.3 საკვლევი კითხვა: რატომ უჭირთ მესამე კლასელებს განაფული კითხვა?

ქვეკითხვები:

- რა ფაქტორები განაპირობებს განაფული კითხვის უნარის განვითარებას?
- აქვს თუ არა მოსწავლეს კითხვის უნარის დარღვევა?
- რა მნიშვნელობა ენიჭება შერჩეულ ტექსტებს ამ უნარის განვითარებაში?
- სთავაზობს თუ არა მასწავლებელი მოსწავლეებს საინტერესო აქტივობებს ამ უნარის განვითარებისთვის?
- რომელია ის ეფექტური სტრატეგიები, რომლებიც დაეხმარება მასწავლებელს კვლევის სამიზნე მოსწავლესთან კითხვაში არსებული ხარვეზების აღმოფხვრაში, მის განვითარებაში?
- რა ხერხებითა და მეთოდებით ზრუნავს მასწავლებელი მოსწავლეებში მოსწავლეებში კითხვის მოტივაციის ამაღლებას?
- რამდენად ეხმარება მშობელი მოსწავლეს, გააცნობიეროს კითხვის უნარი პიროვნულ განვითარებაში?
- რა დროს უთმობს მოსწავლე კითხვას?
- რა დროს უთმობს მოსწავლე კომპიუტერს?
- კითხულობს თუ არა მშობელი შვილთან ერთად?

4

თავი II ლიტერატურის მიმოხილვა

კვლევის დაწყებამდე, გამოვკვეთე რა საკვლევი საკითხი, წავიკითხე და გავაანალიზე ლიტერატურა, რომელიც დამეხმარებოდა არსებული პრობლემის გამოვლენაში და გადაჭრის გზების ძიებაში. ჩემთვის მნიშვნელოვანი იყო, პირველ რიგში გამეანალიზებინა რა არის განაფული/გამართული კითხვა და რატომ არის იგი მნიშვნელოვანი. როგორც მაია ინასარიძე აღნიშნავს თავის ინტერნეტ სტატიაში: „კითხვა ერთიანი პროცესია, რომელიც ხელს უწყობს მოსწავლეთა საერთო განვითარებას და რომლის დახასიათება შეიძლება სამი ასპექტის მიხედვით : 1. კითხვა არ ნიშნავს ცალკეული ასოების, მარცვლების, სიტყვების ან ცალკეული წინადადებების და ფრაზების ამოკითხვას. კითხვა, როგორც სასწავლო ქმედება, აქტი, ხორციელდება მაშინ, როცა ყველა ემოთ ჩამოთვლილი ელემენტის წაკითხვის უნარ-ჩვევა ერთიანდება მთლიანი ტექსტის

გასაგებად. 2.კითხვა ხანგრძლივი პრაქტიკის შედეგია. მხოლოდმუდმივი ვარჯიშის შემდეგ უვითარდება მოსწავლეს გააზრებული და დამოუკიდებელი კითხვის უნარ-ჩვევა. 3.კითხვა კომპლექსური პროცესია, საუბარია მკითხველსა და ავტორს შორის. სოციალური აქტია, რომელიც ფიქრსა და თანამონაწილეობას მოითხოვს. კითხვა ყოველთვის გულისხმობს ინტერპრეტაციას, რომელსაც წინ უძღვის გაგების პროცესი: ნაკითხულის გაგების ხარისხი კი დამოკიდებულია მკითხველის მომზადების დონეზე.კითხვის მიზანსა და წასაკითხი ტექსტის შინაარსზე.” პედაგოგი კითხვის სწავლების ისეთ სტრატეგიებს უნდა იყენებდეს, რომლებიც მოსწავლეს სამყაროს შესახებ არსებული ცოდნის გააქტიურებასა და გამოყენებაში დაეხმარება. იმავდროულად ის ასწავლის მოსწავლეებს, როგორ განსაზღვრონ კითხვის მიზანი(რისთვის წაიკითხონ)როგორ შეარჩიონ საკითხავი მასალა (შინაარსი-რა წაიკითხონ)და რა ხერხები და საშუალებები. კითხვის რომელი სტრატეგიები გამოიყენონ (როგორ წაიკითხონ).ყოველივე ეს მიიღწევა,თუ მასწავლებელმა იცის, როგორ მართოს კითხვის პროცესიარა მხოლოდ სახლში არამედ კლასის გარეთაც.ოღონდ ისე, რომ არ ზღუდავდეს მოსწავლის დამოუკიდებლობას , არჩევანის თავისუფლებას,მასწავლებელი გზამკვლევა კითხვის უსასრულო და საინტერესო სამყაროში.“(„კითხვის ეფექტიანი მეთოდები“.მაია ინასარიძე 18 აპრილი.2013წელი).

კითხვა ისეთი პროცესია, რომლის საწვავია სკოლაში აუცილებელია მიზანმიმართული მეცადინეობით ხორციელდებოდეს.კითხვის დასწავლის პროცესი გულისხმობს ასოების ამოცნობას და მათ ფონემასთან დაკავშირებას.;ფონემების ბგერებად გაერთიანებას, ხოლო ბგერების სიტყვებად გამთლიანებას.; დაბოლოს იმისათვის,რომ მოსწავლემ სიტყვის ამოკითხვის საჭიროა სიტყვის ცნობა და მისი მნიშვნელობის გაგება.წინადადებების ნაკითხვისას „კი საჭიროა ამიკითხული სიტყვების მეხსიერებაში შენახვა, დანარჩენ ამოკითხულ სიტყვებთან დაკავშირება

5

და მთელი წინადადების შინაარსის წვდომა.არიან ბავშვები, რომლებიცკითხვის სწავლისას მნიშვნელოვან სიძნელეს განიცდიან. ამ სიძნელეებმა შესაძლოა თავი იჩინოს კითხვის სწავლების ნებისმიერ ეტაპზე.მოსწავლეს სიძნელე შეიძლება შეექმნას, როგორც ასოების ცნობის დასწავლისას, ასევე ასოების ბგერებად გაერთიანებისას, ან ბგერების სიტყვებად გამთლიანებისას.

შესაბამისად კითხვის უნარის დარღვევას სხვადასხვა მოსწავლეებთან სხვადასხვა მახასიათებელი გააჩნია. კერძოდ:

ასოების ამოცნობის პროცესის გახანგრძლივება

ასოების ერთმანეთში არევა-----ამ დროს მოსწავლე ხშირად უშვებს შეცდომებს კითხვისას ასოების არასწორი დასახელების გამო. უმეტესად ეს შეცდომა ასოების მსგავსი მოყვანილობით არის გამოწვეული(მიუხედავდ განსხვავებული სივრცითი მახასიათებლებისა: ძ-ხ,წ-შ და ა.შ.)ამ შემთხვევაში მოსწავლე ნაცვლად სიტყვისა „ხახვი“წაიკითხვას-„ძახვი“.ასევე ხშირია სრულიად განსხვავებული

ასოების არევის შემთხვევები. მოსწავლეს შეიძლება აერიოს,,ა“ და ,,ი“ ასოებიც.

ბგერების გადანაცვლება----სიტყვის ამოკითხვისას, ადგილი აქვს მოსწავლის მიერ სიტყვაში ბგერების გადანაცვლებას.ან მოკლე სიტყვების უკულმა ამოკითხვას.(ცა-აც, და-ად,და ა.შ.)

ასოების სიტყვებად გათლიანების სირთულე----ხშირად მოსწავლეს ასოების ამოკითხვა შეუძლია მაგრამ უჭირს ასოების სიტყვებად გაერთიანება.

მიხვედრით კითხვა----კითხვისას შეცდომები გამოწვეულია მიხვედრით კითხვის გამო, რომლის დროსაც, მოსწავლე სიტყვის პირველ ბგერებს , ხოლო დანარჩენს მიხვედრით აბოლოებს,ან ტოვებს სიტყვის დაბოლოებებს.

სიტყვების შინაარსის წვდომის სირთულე- როდესაც მოსწავლეს უჭირს წაკითხული სიტყვების შინაარსის აღქმა.

წინადადების ტექსტის წვდომის სირთულე---- ასეთ შემთხვევაში მოსწავლე კითხულობს სიტყვებს მაგრამ უჭირს წინადადებების შინაარსი წვდომა.

კითხვის პროსოდიკის (ინტონაციის) დარღვევა---მოსწავლე კითხულობს არასწორი ინტონაციით არ იცავს სასვენიშნებს წინადადებაში.

ტერმინი დისლექსია ნიშნავს კითხვის უნარის დარღვევას. თუმცა ზოგიერთი მკვლევარი აღნიშნავს, რომ არსებობს კითხვის უნარის დარღვევის მრავალი სახეობა,რომელთაგან დისლექსია ერთ-ერთია.კითხვის უნარის დარღვევა ხშირია სწავლის სირთულეების მქონე მოსწავლეებთან,რომლებსაც აღენიშნებათ სხვა აკადემიური უნარების დარღვევა.(კითხვის ეფექტური მეთოდები I ნაწილი).

6

როგორც დაწყებითი განათლების პროექტ G-PRIED სასწავლო-მეთოდოლოგიური რესურსების კრებულშია აღწერილი, განაფულობა/გამართულობა ეფექტური კითხვის მნიშვნელოვანი ასპექტია. განაფული მკითხველი :

ა) უშეცდომოდ (სწორად) და ავტომატურად (ძალისხმევის გარეშე, მყისიერად) კითხულობს სიტყვებს,

ბ) კითხულობს ასაკის შესაფერისი ტემპით.

გ) კითხულობს გამომეტყველებით, (ხმის ტონი მახვილები პაუზები,ინტონაცია)

დ) კითხულობს ფრაზებად, (სიტყვების დაჯგუფება) და სასვენი ნიშნების გათვალისწინებით.

განაფული კითხვა წარმოადგენს ხიდს სიტყვების ამოცნობასა და წაკითხული წინადადებების გაგებას შორის. განაფული კითხვის საბაზისო ინდიკატორებია ტექსტში სიტყვების ავტომატურად ამოცნობა და გადაბმა, ასევე უცნობი სიტყვების დეკოდირება.

განაფული კითხვა არ არის გააზრების გარანტი, მაგრამ გაგება რთულდება განაფული კითხვის გარეშე. თუ მოსწავლე ფერხდება უცნობი სიტყვების დეკოდირებისას გააზრება ფერხდება და კითხვის პროცესი ხანგრძლივ დამდგომელ აქტივობად გადაიქცევა. მას შემდეგ რაც მკითხველი კითხვის ტექნიკურ მხარეს განაფავს, ენერგიას გააზრების ისეთ სტრატეგიებზე მიმართავს, როგორიცაა: ანალიზი, ჩაძიება, დასკვნების გამოტანა, შეკითხვების დასმა.

განაფულ კითხვას ძირითადად ზომავენ წუთში სწორად წაკითხული კითხვების რაოდენობით. არსებობს სპეციალური ცხრილები, რომლებშიც მოცემულია დადგენილი ნორმები კლასების მიხედვით.

ერონულ სასწავლო გეგმაში მოცემულია, განაფული/ გამართული კითხვის შესაბამისი შედეგები და ინდიკატორები. მათი დამარებით, ერთი მხრივ იგეგმება სასწავლო პროცესი, მეორე მხრივ, მოწმდება მოსწავლის მიმდინარე და საბოლოო მიღწევები. ეროვნული სასწავლო გეგმის მიხედვით, პირველ კლასში განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს შემდეგი უნარების განვითარებას:

- ასოებისა და ბგერების დაკავშირება და მათი გამთლიანება მარცვლებად და სიტყვებად.
- მარტივი სიტყვებით შედგენილი მცირე ზომის ტექსტის ხმამაღლა (მთლიანი სიტყვებით ან დამარცვლით) წაკითხვა.
- წინადადების ბოლოს პაუზის გაკეთება.
- სხვის მიერ დაწყებული კითხვის სათანადო ადგილიდან გაგრძელება.

მეორე და მესამე კლასში აღნიშნული უნარ ჩვევები ვითარდება და ამას ემატება შემდეგი უნარ ჩვევები: მცირე ზომის ტექსტის წაკითხვა და სავსე ნიშნებთან პაუზის გაკეთება.

7

კვლავ დიდი მნიშვნელობა ენიჭება წერილობითი კოდის გაშიფვრას უფრო გრძელ, თანხმონების კომპლექსით დატვირთულ სტრიქონებში. ამ ფაზის დასრულების შემდეგ მოსწავლე მნიშვნელოვან შედეგს აღწევს: თავისუფლად ცნობს ნაცნობ სიტყვებს, და თანაც ამ ქმედების შერულებას უფრო ნაკლებ დროს ანდომებს.

მე-4 კლასში განაფულმა კითხვამ სრულფასოვანი სახე უნდა მიიღოს-ამ ეტაპზე მოსწავლემ

უნდა შეძლოს, კლასის წინაშე სასურველი/შერჩეული ტექსტის ხმამაღლა ინტონაციით წაკითხვა. უნდა შეძლოს სასვენი ნიშნების ფუნქციის შესაბამისად გამოიყენოს ინტონაცია.

განაფული /გამართული კითხვის ძირითადი პრინციპები:

განაფული /გამართული კითხვის მახასიათებლებისა და ინდიკატორების ექსპლიციტურად გაცნობა მოსწავლეებისათვის

მნიშვნელოვანია მოსწავლეებმა მიიღონ ინფორმაცია და თავადაც შეძლონ მსჯელობა რა არის განაფული კითხვა? რა მახასიათებლები აქვს განაფულ კითხვას? რა შეუძლია განაფულ მკითხველს? რა მიზნებს ვაღწევთ კითხვის განაფვის გზაზე?

განაფული კითხვის მოდელირება

მნიშვნელოვანია მოსწავლეებმა თვალსაჩინოდ ნახონ როგორია განაფული კითხვა.

მოდელის როლს ძირითადან მასწავლებელი ასრულებს, ხშირად მშობელი ან უფროსკლასელები.

ინტენსიური მართული პრაქტიკა ხმამაღლა კითხვაში

მართული პრაქტიკა მიმდინარეობს მასწავლებლის თანაკლსელის ან მშობლის დახმარებით.

შერჩეული ტექსტების გამეორებით კითხვა

კითხვის განაფვისთვის ეფექტური საშუალებაა ერთი და იგივე ტექსტის რამდენჯერმე ხმამაღლა წაკითხვა. თავდაპირველად შეირჩევა მოკლე მარტივი ტექსტები, რომლებიც შემდეგ თანდათან რთულდება.

დამოუკიდებელი პრაქტიკა და პრეზენტაცია

ბავშვებს სჭირდებათ ბევრი ვარჯიში კითხვაში გასაწაფად. პრეზენტაცია ეხმარება მოსწავლეებს გამომეტყველებითი კითხვის დაუფლებაში.

დამოუკიდებელი ჩუმი კითხვა სკაფოლდინგით

მოსწავლეები დამოუკიდებლად შარჩევენ ტექსტს და კითხულობენ ჩუმად დამოუკიდებლად. მასწავლებელი დადის და აკვირდება კითხვის პროცესს. დროდადრო ჩერდება რომელიმე მოსწავლესთან და სთხოვს ხმამაღლა წაკითხვას. შესაძლებელია შეკითხვების დასმაც.

ამავე სახელმძღვანელოშია ღწერილი რეკომენდაციები განაფული კითხვის დაუფლებისთვის:

ნაკითხეთ ბავშვებს ყველაფერი- წარწერა პოსტერზე, „დილის მესიჯი“ და ა.შ.მოსწავლეების მაგივრად მოსწავლემ წაიკითხოს, რაც დაეხმარება მოსწავლეს განაფული კითხვის უნარის გაუმჯობესებაში.

განაფული კითხვის აქტივობის ბარათები- შესაძლებელია დამზადდეს 2-3 წინადადებიანი საკითხავი აქტივობის ბარათები.საჭიროების მიხედვით უნდა იცვლებოდეს ამ ბარათზე დატანილი ტექსტი.

განაფული /გამართული კითხვის განმავითარებელი მეთოდები და აქტივობები

კითხვის მატარებელი

მეთოდის გამოყენების დროს მატარებლის ვაგონების მსგავსად ერთ მწკრივად მდგომი მოსწავლეები მიმდევრობით აგრძელებენ ერთი და იმავე ტექსტს.

ამ დროს მოსწავლეებს გამოუმუშავდებათ:

უშეცდომოდ კითხვის უნარი

ყურადღების კონცენტრაციის უნარი

მოსმენის უნარი

ფრაზებად კითხვა

მოსწავლეები ტექსტს კითხულობენ ფრაზებად/უღუფებად. განაფული კითხვის დროს მნიშვნელოვანია არა მხოლოდ ასო-ასო ან მარცვალ-მარცვალ კითხვის საფეხურის დაძლევა , არამედ ცალკეული სიტყვების აზრობრივად დაჯგუფება და გამთლიანებულ ფრაზებად წაკითხვა.

მოსწავლეებს გამოუმუშავდებათ:

სიტყვების ფრაზებად გამთლიანების უნარი

სათანადო ინტონაციით კითხვის უნარი

სასვენი ნიშნებით გათვალისწინებით კითხვის უნარი

წყვილებში კითხვა-მოსწავლეები წყვილებში კითხულობენ ნაცნობ ტექსტს, აფასებენ როგორც საკუთარ, ისე მეწყვილეს და ცდილობენ და ცდილობენ ერთმანეთს დაეხმარონ განაწილებული კითხვის უნარის

9

დახვეწაში. მეთოდი მოსწავლეებს სტიმულს აძლევს წაკითხონ იმაზე უკეთესად ვიდრე ამას ჩვეულებრივად აკეთებენ.

გამეორებითი კითხვა - გულისხმობს ერთი და იმავე ტექსტის რამდენჯერმე წაკითხვას. ეს მეთოდი ხელს უწყობს

კითხვის სიჩქარის ზრდას, სიტყვების და ფრაზების უშეცდომოდ კითხვის უნარს, სათანადო ინტონაციით კითხვის უნარს, ყურადღების კონცენტრირების უნარს.

ხმამაღალი წაკითხვა შეცდომებით-არის ეფექტური გზა განაწილებული კითხვის უნარის დასახვეწად. მასწავლებლის მიერ განგებ არასწორად წაკითხულ ტექსტში შეცდომების აღმოჩენა მოსწავლეებს უვითარებს: სიტყვებისა და ფრაზების და უშეცდომოდ წაკითხვის უნარს, ყურადღების კონცენტრირების უნარს, მოსმენის უნარს.

მკითხველის თეატრი და მისი ვარიაცია - გულისხმობს მოსწავლეთა მიერ წინასწარ ჩერჩეული ტექსტის როლებში წაკითხვას. საურველია წლის განმავლობაში არაერთხელ გამეორება. მოსწავლეებს უვითარებს: სიტყვებისა და ფრაზების უშეცდომოდ წაკითხვის უნარს, ყურადღების კონცენტრირების უნარს, მოსმენისა და მეტყველების უნარს.

კითხვა ბუქსირით-მასწავლებელი კითხულობს თვალსაჩინოდ განთავსებულ ტექსტს, მოსწავლეები ექოდ კითხულობენ მის წაკითხულს, მასწავლებელი მოულოდნელად ცვლის კითხვის ტემპს, მოსწავლეები ცდილობენ მასწავლებისავით წაკითხონ. შემდეგ მასწავლებელი ცვლის ტონს და ტემბრს. მოსწავლეებს უვითარებს: უშეცდომოდ წაკითხვის უნარს, ყურადღების კონცენტრირების უნარს, მოსმენისა და მეტყველების უნარს.

უცნაური ხმებით კითხვა-ტექსტის წაკითხვა სხვადასხვა ხმით, ეს მეთოდი ზრდის მოტივაციას და აუზრებებს კითხვის ტექნიკას.

სუპერ სიჩქარე- მოსწავლეები ერთი წუთის განმავლობაში წყვილებში მორიგეობით კითხულობენ თითო სიტყვას მათთვის გადაცემული სიტყვების ნუსხიდან. მომდევნო წაკითხვისას ისინი ცდილობენ გააუზრებონ შედეგი.

სიტყვის ნაკითხვის ტესტი--სიტყვების დეკოდირების და /ან ავტომატურად ცნობის უნარის შემოწმება.სასურველია სკრინინგის ჩატარება სემესტრის დასაწყისში.ტესტის ჩასატარებლად საჭიროა მასწავლებლის ფურცელი, მოსწავლის ფურცელი, საათი ან წამზომი.ტესტი გრზელდება 60 წამი. დასრულების შემდეგ,შემფასებელი დაითვლის სწორად ნაკითხული სიტყვების რაოდენობას.

ტექსტის ნაკითხვის ტესტი- ამ შემთხვევაში უკვე ყურადღება ექცევა კითხულობდა თუ არა მოსწავლე სასვენი ნიშნების გათვალისწინებით, შესაბამისი ინტონაიით. 60 წუთის ამონურვის შემდეგ შემფასებელი ითვლის სწორად ნაკითხული სიტყვების რაოდენობას. (კითხვისა და წერის სწავლება დანყებით საფეხურზე G-PRIED 2015წ.).

1

0

ძალიან საინტერესო ახალი მეთოდის შესახებ გავეცანი იფორმაციას ხათუნა ყოჩიაშვილის ინტერნეტ სტატიში „ლუფის მეთოდი განაფული კითხვის უნარის განვითარებისთვის“ (<http://mastsavlebeli.ge/?p=16248>) აღწერილი და დასაბუთებულია ამ მეთოდის გამოყენების ეფექტურობა კითხვის უნარი ჩამოყალიბებისთვის.რომლის რამდენჯერმე გამოყენებით მოსწავლე სწავლობს არა მხოლოდ კითხვას არამედ საკუთარი თავის ობიექტურ შეფასებას.

მასწავლებლის სახელმძღვანელოში „ნიგნიერება“ირინა სამსონია აღნიშნავს, რომ „კითხვის უნარის განვითარებას საფუძვლად უდევს ხუთი მთავარი კომპონენტი: ფონოლოგიური ცნობიერება, ანბანური პრინციპის გაგება, ლექსიკის დაუფლება, თავისუფალი კითხვა, ნაკითხულის გააზრება.“

ავტორის აზრით მნიშვნელოვანია მასწავლებელი თითოეულ მოსწავლეს დააკვირდეს სწავლების ყველა ეტაპზე და გამოავლინოს რომელ კომპონენტში ჭირდება მას დახმარება. წარმატებულ მკითხველად ჩამოყალიბების ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ფაქტორად ასახელებს მოტივაციას.მოტივირებულ მოსწავლეს კითხვის პროცესი სიამოვნება ანიჭებს, ამიტომ იგი დროთა გამწვანებაში უფრო და უფრო კარგად ეუფლება და იყენებს კითხვის მრავალფეროვან სტრატეგიებს.ჩამორჩენილი მკითხველის პრობლემა ხშირად მოტივაციის ნაკლებობაა.მოსწავლეებთან მუშაობის მთავარია არა მარტო სწავლების მეთოდების და აქტივობების შეთავაზება არამედ,მათი დახმარება , რომ დავუბრუნოთ საკუთარი თავის რწმენა დ აშინაგანი მოტივაცია.

კითხვის მოტივაციის ასამაღლებლად ზოგიერთი სპეციალისტი გამოყოფს 4 უმთავრეს მიდგომას: 1) კითხვის მინის განსაზღვრა მოსწავლეთა ინტერესების გათვალისწინებით, ამ დროს მასწავლებელმა უნდა გაითვალისწინოს ,რომ მოსწავლე უფრო ყურადღებით წაკითხავს ტექსტს, თუ იგი ეხება მისთვის საინტერესო თემას. თუ კითხვა ვალდებულებაა და მისი მიზანი მხოლოდ დავალებების შერულებაა, მშინ საგრძნობლად კლებულობს მოსწავლის შინაგანი მოტივაცია.

2) მოსწავლის არჩევანის პატივიცემა -მოსწავლეს საშუალება მივცეთ, რომ მონაწილეობა

მიიღოს საკიტხავი მასალის შერჩევაში. თავად აირჩიოს საკუთარი როლი (როლური კითხის დროს). კარგი იქნება თუ მასწავლებელი გაითვალისწინებს მოსწავლის ინტერესს, რა ტიპის პროდუქტი სურს, რომ შექმნას ნაკითხულ ტექსტთან დაკავშირებით. (თხზულება, ნახატი, პროექტი.)

3) საინტერესო საკითხავი მასალის შერჩევა---მოსწავლეებს ეხალისებათ ისეთი ტექსტის შერჩევა, რომელიც მათ ინტერესს აღძრავს, უნდა გავითვალისწინოთ ისიც, რომ მოსწავლეები ინტერესით კითხულობენ ვიზუალურად მიმზიდველ ტექსტებს. ყურადღება უნდა მიექცეს ილუსტრაციებსა და თვალსაჩინოებებს, შრიფტის ზომას და ა.შ. ამის შესარჩევად არ არსებობს უნივერსალური ვიზუალური საზომი, ამიტომ სასურველია გვექონდეს ინფორმაცია მოსწავლეების ინტერესების შესახებ და ამის მიხედვით შეირჩეს საკითხავი მასალა.

1

1

4) მოსწავლეთა შორის თანამშრომლობის ნახალისება --- როგორც გამოცდილებამ აჩვენა, მოსწავლეები მოტივირებულები ხდებიან სწავლაში და ხშირად კაკვეთილების შემდეგაც აგრძელებენ მუშაობას , თუკი მათ მივცემთ საშუალებას დაამყარონ ერთმანეთთან სოციალური ინტერვენცია. თანამშრომლობის გზით, ერთად გადაწყვიტონ სასწავლო ამოცანები. სასურველია მასწავლებელმა დაგეგმოს ისეთი აქტივობები, რომლის დროსაც მოსწავლეები ერთად ნაკითხავენ ტექსტს, გაუზიარებენ ერთმანეთს ინიციატივას შეხედულებებს და მოსაზრებებს. (,, ნიგნიერება“ ი. სამსონია სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტი, 2013. გამომცემლობა მნიგნობარი.)

თავი III კვლევის მეთოლოგია

3.1 საკვლევი საკითხის შენაწავლა

საკვლევი საკითხის შესწავლის მიზნით და იმისათვის , რომ პასუხი გამეცა კვლევის ძირითად და ქვეკითხვებზე, საჭირო იყო მონაცემების შეგროვება და მონაცემთა ანალიზი. „მონაცემთა შეგროვება და ამ მონაცემების ანალიზი კვლევის პროცესში ერთ-ერთი საკვანძო და საპასუხისმგებლო ფაზაა. მის სწორად და კვალიფიციურად წარმართვაზე ბევრად და დამოკიდებული კვლევის საბოლოო შედეგი“ (სქემის გზამკვლევი. მეორე ნაწილი გვ 67).

გავანალიზებ რა, რომ კვლევის ამ ეტპის სწორად წარმართვა მკვეთრად განაპირობებდა კვლევის საბოლოო შედეგებს, გამოვიყენე მონაცემთა შეგროვების თვისობრივი (ინტერვიუ, დაკვირვება, ფოკუს ჯგუფი) და რაოდენობრივი (ანკეტირება) მეთოდები.

3.2 მეთოდები

დაკვირვება---- კვლევის თვისობრივი მეთოდებიდან გამოვიყენე დაკვირვება,რომლის მიზანი იყო საკვლევი სუბიექტის (ამ შემთხვევაში მე-3 კლასელი მოსწავლეების ბუნებრივ გარემოში დაკვირვება და აღქმა.დაკვირვებისას განაფული კითხვის უნარის დონის დადგენა,ასევე იმის გარკვევა რა უშლის ხელს საკვლევ სუბიექტს განაფული კითხვის უნარის სრულყოფაში.მოსწავლეთა დაკვირვება კვლევის დასრულებისასაც მოვახდინე, რათა შემეფასებინა,გამოიღო თუ არა შედეგი ჩემ მიერ განხორციელებულმა ინტერვენციებმა.

უბრალო დაკვირვება არასაგაკვეთილო პროცესში მოვახდინე, ჩართული კი-საგაკვეთილო პროცესში. დაკვირვების შედეგები შემქონდა დაკვირვების დღიურში. პირველი სემესტრის მიმდინარეობისას , განაფული კითხვის შედეგების შემოწმებისა და ესგ სტანდარტთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით, მოსწავლეებში ვანარმოე აღწერითი დაკვირვება.დაკვირვება ხდებოდა წინასწარ შერჩეული მონიტორინგის ფორმის მიხედვით. ამ დაკვირვებამ კიდევ ერთხელ დამარწმუნა, რომ საკვლევი საკითხი სწორად მქონდა შერჩეული, რომ მოსწავლეთა ნაწილს უჭირს განაფული კითხვა და ჩამორჩება ესგ სტანდარტის მისაღწევ შედეგებს.

1

2

ფოკუსირებული დაკვირვება-- ამის შემდეგ გადავედი ფოკუსირებულ დაკვირვებაზე ამისათვის დავამზადე დაკვირვების ფურცელი, ესგ სტანდარტის მისაღწევი შედეგების მიხედვით. რომლის მიზანი იყო , ესგ სტანდარტთან მოსწავლეთა მიღწევის დონის დადგენა რისკ ჯგუფის გამოვლენა.(იხილეთ დანართი 1)

ასევე ჩავტარე დიაგნოსტიკური ტესტირებები რისკ ჯგუფის მქონე მოსწავლეებთან. ინდივიდუალურად ტექსტის ნაკითხვის ტესტის საშუალებით მოვახდინე ნაკითხვის უნარის შემოწმება ცალკეულ მოსწავლეებში.(დანართი 2)შედეგები შემქონდა დაკვირვების დღიურში.(დანართი 3)

დეკოდირების უნარის შესამოწმებლად ვიყენებდი ფსევდოსიტყვების ნაკითხვის ტესტს.(იხ. დანართი 3 .1)

ფოკუს ჯგუფი (დანყებითი კლასის მასწავლებლები,ჯგუფური ინტერვიუ)----ინტერვიუ ჩატარდა დანყებითი კლასის მასწავლებლებთან,რომელ მიზნად ისახავდა საკითხის სიღრმისეულად შესწავლას და იმის დადგენას ,ჰქონდათ თუ არა მსგავსი პრობლემები მათ კლასში. რას ფიქრობდნენ მშობელთა როლზე კითხვის უნარიების განვითარებაში. რა მეთოდებს იყენებდნენ ამ პრობლემის აღმოსაფხვრელად.(ინტერვიუს კითხვები დანართი 4).

ანკეტირება--- იმ მიზნით, რომ მონაცემები კიდევ უფრო სრულყოფილი ყოფილიყო და მათი რაოდენობრივად წარმოდგენა მომხდაროყო, მოვახდინე ანკეტირება წინასწარ შედგენილი კითხვარების მიხედვით. კითხვარები იყო როგორც დახურული ტიპის,რომელასც მიწერილი ჰქონდა სავარაუდო პასუხები.ასევე ღია ტიპის. (დანართი 5. დანართი 6.) მონაცემები წარმოვადგინე დიაგრამების სახით.

3.3 მონაცემთა ანალიზი: ფოკუსირებული დაკვირვებისას გამოვიყენე ეს სტანდარტის გავალისწინებით ჩემს მიერ შედგენილი ცხრილი, რომელმაც საშუალება მომცა გამომეგლინა განაფული კითხვის უნარის დაქვეითების რისკ ჯგუფი. ამ მონაცემებით აღმოჩნდა, რომ მე-3 კლასში მოსწავლეთა ნაწილს ჰქონდა ეს პრობლემა.

შემდეგ ჩავტარე დიაგნოსტიკური ტესტირება, რისთვისაც გამოვიყენე G-PIEDE-ის ტექსტის ნაკითხვის ტესტი. მოსწავლეთა ინდივიდუალური შედეგები შევიტანე დაკვირვების დღიურში. (დანართი 3) ხოლო კლასის საერთო შედეგი წარმოვადგინე დიაგრამის სახით.

ასევე ტექსტის კითხვის დრო გამოვლიდა, რომ ორ მოსწავლეს აქვს კითხვის ინტონაციის, არტიკულაციის დარღვევა--არ იცავს წინადადებების საზღვრებს, კითხვით წინადადებებსაც თხრობითი წინადადების მსგავსად კითხულობს.

ერთი მოსწავლე შეცდომებს უშვებს მიხვედრითი კითხვის გამო. ღმერთის მაგივრად წაიკითხა-
ღმერთმა, ყვავილისკენ მაგივრად წაიკითხა ყვავილებისკენ. ასევე კითხვის დროს ერთ ასოს ცვლის მეორე
ასოთი. (შეუდგა --წეუდგა. შრომით-- წრომით).

მშობელთა გამოკითხვები წარმოვადგინე დიაგრამის სახით, რომლის ანალიზის შედეგად
ნათელი გახდა, რომ მოსწავლეთა 45% აქვს სახლში კლასგარეშე ლიტერატურა, მშობელთა 20%
კითხულობს შვილთნ ერთად, 25% იცნობს შვილის მიღწევებს განაფულ კითხვაში.
ლიტერატურას, ხოლო მშობელთა 10 % ამბობს რომ არ აქვს დრო, რომ წაიკითხოს შვილთან
ერთად.

წუთში წაკითხული სიტყვების რაოდენობა

50-ზე მეტი სიტყვა

30-50 სიტყვა

30-ზე ო

1
4

მოსწავლეთა 50% უყვარს კითხვა, 20% არ უყვარს კითხვა, 30% აღნიშნავს რომ ნაკლებად უყვარს კითხვა.

მშობელთა გამოკითხვა

კითხულობენ შვილებთან ერთად
იციან შვილის მიღწევები
განაფულ კითხვაში
არ აქვთ დრო შვილებთან ერთად კითხვისთვის

15

ამ დიაგრამიდან ირკვევა, რომ მოსწავლეთა უმრავლესობა მეტ დროს ატარებს კომპიუტერთან.

კითხვაზე მოგწონთ მასწავლებლის მიერ შემოთავაზებული აქტივობები? გამოკითხვის შედეგების ანალიზიდან ირკვევა, რომ კვლევის ბოლოს საგრძნობლად გაიზარდა დიახ პასუხი, რაც მიუთითებს იმაზე, რომ მასწავლებელმა განხორციელებული ინტერაქციით მოახერხა მოსწავლეთა დაინტერესება ეფექტური აქტივობებით.

სად უფრო მეტ დროს ატარებთ? კომპიუტერთან

წიგნთან

გიყვართ კითხვა?

მიყვარს
ნაკლებად მიყვარს
არ მიყვარს

16

კვლევის დასაწყისში

3.4 კვლევის მიგნებები

მ
ო
წ
ა
მ

ლ

დ

ქ

ქ

თ

ნ

ა

ო

რ

ბ

ა

ა

ო

მონაცემთა ანალიზისა გამოიკვეთა რამდენიმე მნიშვნელოვანი მიგნება:

➤ მიუხედავად იმისა რომ ამ კლასს ვასწავლი პირველივე კლასიდან და საანბანო პერიოდიდან მოყოლებული ვცდილობდი განაფული კითხვის უნარის განვითარებას. გამოიკვეთა, რომ მოსწავლეთა ნაწილი არ ითვლება განაფულ მკითხველად რადგან ჩამორჩება ესგ სტანდარტით გათვალისწინებულ შედეგებს. ➤ კითხვის უნარის დარღვევა ---ფოკუსირებული დაკვირვების შედეგად გამოიკვეთა მოსწავლეთა ინდივიდუალური სუსტი მხარეები, (თუ რა უშლიდა ხელს ამ უნარის ჩამოყალიბებას.). ერთ მოსწავლე კითხულობდა მიხვედრით კითხვით. 1 მოსწავლეს კვლავ ჰქონდა ასოთა ერთმანეთში არევა.(შ და ნ ასოები) ➤ კომპიუტერთან მიჯაჭულობა-----ანკეტირების შედეგად გაირკვა, რომ მოსწავლეთა მხოლოდ

30% ატარებდა წიგნთან უფრო მეტ დროს. ➤ მშობელთა ჩართულობის დაბალი დონე კითხვის პროცესში---- მშობელთა ანკეტირებამ აჩვენა, რომ მხოლოდ 45% აქვსა კლასგარეშე

ლიტერატურა სახლში. 10% არ აქვს დრო იკითხოს შვილთან ერთად. 25% იცინა შვილის მიღწევები და მხოლოდ 20% კითხულობს შვილთან ერთად.

მოგწონთ მასწავლებლის მიერ შემოთავაზებული
აქტივობები?

მომწონს ნაწილობრივ მომწონს რ მომწონს

➤ მოსწავლეთა დაბალი მოტივაცია კლასში კითხვისას---12 მოსწავლეს მოსწონს მასწავლებლის მიერ შეთავაზებული კითხვის აქტივობები, 6 მოსწავლეს საშუალოდ მოსწონს. 2 მოსწავლეს არ მოსწონს. ➤ მოსწავლეთა დაბალი ცნობიერება კითხვის საჭიროებაზე და წიგნიერების აუცილებლობაზე

მათი როგორც პიროვნებად ჩამოყალიბებისთვის.

თავი IV ინტერვენციები დაგეგმვა და განხორციელება

. მონაცმთა ანალიზზე დაყრდნობით და იმ ლიტერატურის საფუძველზე (სადაც აღწერილი იყო განაულები კითხვის უნარის ხელშეწყობელი ფაქტორები და ის სტრატეგიები, მეთოდები და

აქტივობები, როლებიც ხელს უწყობენ განაფული კითხვის უნარის განვითარებას) რომლიც შევისწავლე კვლევის პროცესში, დავგეგმე და განვახორციელე შემდეგი ინტერვენციები:

მშობელთა ინფორმირებულობა

მიზანი: მივანდო მშობლებს მეტი ინფორმაცია მისაღწევ შედეგებზე და განაფული კითხვის საჭიროებაზე ასევე მათი შვილის მიღწევის დონეზე.

მოვინვიე მშობელთა კრება და გავაცანი ესგ სტანდარტი და ინდიკატორები, ყურადღება გავამახვილე განაფული კითხვის სტანდარტზე. შევეცადე გარკვევით ამეხსნა თუ რას ითვალისწინებდა თითოეული ინდიკატორი და რა შედეგზე უნდა გასულიყვნენ მოსწავლეები განაფულ კითხვაში. ინდივიდუალურად გავაცანი თავინტი სვილებბის მიღწევის დონე. ასევევ მინი ლექციით შევეცადე ამეხსნა მშობლებისთვის განაფული კითხვის მნიშვნელობა მათი შვილების შემდგომი განვითარებისთვის და ზოგადად წიგნიერების როლი ბავშვების განვითარებისთვის.

კომპიუტერში შექმნილი ზღაპრების დააგზავნა ბუკებში მიზანი: კომპიუტერის მიზნობრივად გამოყენება , კითხვის მოტივაციის ამაღლება.

გავითვალისწინე რა გამოკითხვის შედეგები, რომელის მიხედვთაც მოსწავლეები დიდ დროს ატარებდნენ კომპიუტერთან, შევეცადე ეს ფაქტი გამომეყენებინა და მიზნობრივად მიმემართა მათი და მოკიდებულება ტექნოლოგიების მიმართ. მოვიძიე ილუსტრირებული ზღაპრები და მოთხრობები (მათ შორის მეც შევექმენი რამდენიმე) გადავუგზავნე ბუკებში. ეს სტრატეგია მართლაც შედეგიანი აღმოჩნდა, მოსწავლეები აქტიურად და ხალისით კითხულობდნენ ტექსტებს სახლში და შემდეგ ერთმანეთს უზიარებნენ აზრს. ასევე გაკვეთილზე კლასის მართვის პროგრამით ვუგზავნიდი ჩემ მიერ შექმნილ სავარჯიშოებს სადც უნდა ეპოვათ ტექსტში გამოტოვებული სიტყვა.

1

8

ბარათების ტექნიკის გამოყენება (ეს ინტერვენცია განვახორციელე მრავალჯერადად.)

მიზანი: ფონოლოგიური ცნობერების განვითარება, მიხვედრით კითხვის ჩანაცვლება სწორი კითხვით.

მონავლე ვაძლევ ბარათებს, სადაც სიტყვები დანერილია შეცდომებით მან უნდა გაასწოროს შეცდომები და ისე წაიკითხოს.

ბგერათა შენაცვლების გასაუმჯობესებლად მონავლეს გამოვაძერწინე შ ასო შავი ფერის საძერწით წ წითელი ფერის საძერწით. შემდეგ ეს ასოები განათავსა თვალსაჩინო ადგილზე, ეს მეთოდი დაეხმარა მოსწავლეს ვიზუალურად და უფრო კარგად აღექვა და ფერი დაეკავშირებინა ბგერის წარმოთქმასთან.

შერჩეული ტექსტის განმეორებითი კითხვა

მიზანი: კითხვის სირქარის თნდათანობით გაზრდა, სიტყვებისა და ფრაზების უშეცდომოდ წაკითხვა, სათანადო ინტონაციით წაკითხვა.

მოსწავლეთა ინტერესის გათვალისწინებით შევარჩიე საკითხავი ტექსტი, წავკითხე მოსწავლეს და აღრიცხვის ფორმაში მოვინიშნე წსწს.(წუთში სწორად წაკითხული სიტყვები). მოსწავლეს ვთხოვდი ევარჯიშა ტექსტის კითხვაში. ორი დღის შემდეგ კიდევ წავაკითხე იგივე ტექსტი და კვლავ მოვინიშნე წსწს. ეს ქმედება გავიმეორე ჰჯერ.

ამ აქტივობის გამოყენებამ გამოიწვია შედეგების გაუმჯობესება, მოსწავლეები უფრო მოტივირებულები გახდნენ და ყოველ ახალ წაკითხვაზე გაუმჯობესდა ინტონაცია.

წყვილებში კითხვა

მიზანი: ტექსტის სატანდო ინტონაციით უშეცდომოდ წაკითხვა, ყურადღების კონცენტრაციის უნარის გამომუშავება, თვითშეფასება და ურთიერთშეფასების და თანამშრომლობითი უნარის გამომუშავება.

მოსწავლეებს ვანაწილებდი წყვილებად და ვაძლევდი ტექსტს აბზაცების მიხედვით.მოსწავლეები ჯერ დამოუკიდებლად კითხულობდნენ შემდეგ მენწყილეს უკითხავდნენ ტექსტს, ბოლოს წყვილები ერთდროულად კითხულობდნენ.წაკითხვის შემდეგ მოსწავლეები აფასებდნენ როგორც საკუტარ, ასევე მენწყილის წაკითხულს.

კითხვის საათი

მიზანი: წიგნთან მუშაობის ტექნიკის გამომუშავება, მშობელთა ჩართულობის გაზრდა.

კვირაში ერთხელ ვატარებდი კითხვის საათს, ნაწარმოებებს ვარჩევდით მოსწავლეების ინტერესების გათვალისწინებით. კითხვის საათზე ვიყენებდი მოპირველ რიგში კითხულობდი მოდელირებით კითხვის მეთოდს. ჯერ ვუკითხავდი მეშმდეგ ვაკითხებდი მოსწავლეებს.

კითხვის საათზე ხშირად ვინვევდი მშობლებს, რომლებიც ასევე ჩართულნი იყვნენ კითხვის პროცესში.

კითხვა „ლუფსის“ მეთოდით

მიზანი: საკუთარი ნაკითხულის შეფასება, შეცდომების აღმოჩენა და გამოსწორება, სტიმულის მიცემა, რომ გამოასწორობს შეცდომით ნაკითხულ სიტყვებს.

მოსწავლეებს ვაძლევდი ნასაკითხ ტექსტს, და ვთხოვდი ნაკითხვას. პირველ ჯერზე მე ვუთითებდი შეცდომით ნაკითხულ სიტყვებზე და ვთხოვდი უბრალო ფანქრით გაეხაზათ ეს სიტყვები. მეორე ეტაპზე ხაზგასმულ სიტყვებს კითხულობდა რამდენჯერმე დამოუკიდებლად. მესამე ეტაპზე თანდათან შლიდა გამოსწორებულ სიტყვებს, მეოთხე ეტაპზე კითხულობდა დარჩენილ სიტყვებს. მოსწავლეები ამ მეთოდით კითხვისას იყვნენ უფრო თავდაჯერებულნი, რომ შეძლეს შეცდომების გამოსწორება და ვიუალურად დააფიქსირეს, რომ შეცდომების რაოდენობამ თანდათან მოიკლო, რაც უმაღლესდა კითხვის მოტივაციას. კონკურსი „განაფული მკითხველი“

მიზანი: კითხვის უნარის განვითარება, მოტივაციის გზრდა

სკოლაში ჩატარდა კონკურსი განაფული მკითხველების გამოსავლენად. აღნიშნულ კონკურსში ჩაერთვნენ ჩემი კლასის მოსწავლეები და გამოვლენილ მკითხველებს გადაეცათ სიგელები.

შეხვედრა საბავშვო მწერლებთან

მოსწავლეებში კითხვის მოტივაციის ამაღლების მიზნით და იმისათვის რომ შეგვეყვარებინა კითხვა. დაწყებითი განათლების კათედრამ სკოლის დირექციის ხელშეწყობით დაგვეგმეთ საბავშვო მწერლების მოწვევა სკოლაში. დიდი აქტიურობით ჩავერთე აღნიშნულ ღონისძიებაში. შესაბამისად გავაცანი ჩემს მოსწავლეებს ეს ინფორმაცია

და ვთხოვე, რომ მშობლების დახმარებით მოეძიებინათ ინფორმაცია ამ მწერლებზე. მე დავურიგე მათ მიერ დაწერილი ლექსები და ვთხოვე, რომ სტუმრებისთვის წაეკითხათ. შედეგმა მოლოდინს გადააჭარბა, ჩემი მოსწავლეები გულმოდგინედ შეუდგნენ ლექსების სწავლას და სულმოუთქმელად

ელოდნენ მათთან შეხვედრას.

შეხვედრა ძალიან საინტერესოდ წარიმართა. ბავშვები იყვნენ აქტიურები, მოტივირებულები, ყურადღებით უსმენდნენ მწერლების საუბარს, სვამდნენ საინტერესო შეკითხვებს და კითხულობდნენ ლექსებს. ბოლოს სამახსოვრო ფოტოებოც გადაიღეს. მოსწავლეებზე დადებითად იმოქმედა შეხვედრამ, უფრო მეტად დაინტერესდნენ მათი შემოქმედებით და წაიკითხეს კიდევ სხვა ნაწარმოებები. კლასგარეშე კითხვისას მათი გვარის აღმოჩენის შემთხვევაში აღტაცებას ვერ მალავდნენ, ცდილობდნენ უფრო გულისყურით წაეკითხათ ამ მწერლების მიერ დანერგული მოთხრობები. წაკითხულის შესახებ აზრს უზიარებდნენ თანაკლასელებს.

თავი V ინტერვენციების/ ქმედებების შეფასება

კვლევის პროცესში განხორციელებული ინტერვენციების/ ქმედებების შედეგების შესაფასებლად გამოვიყენე დაკვირვების და ანკეტირება. მეთოდი. განაფული კითხვის მონიტორინგისა და შეფასებისთვის გამოვიყენე რამდენიმე ეფექტური ინსტრუმენტი: ტექსტის წაკითხვის ერთნუთიანი ტესტი, კითხვის დასრულებისას მონიტორინგის რვეულში ვინიშნავდი მოსწავლეთა შედეგებს ინდივიდუალურად

განაფული კითხვის შეფასების რუბრიკები, მოსწავლეებს ვაფასებდი წინასწარ შედგენილი რუბრიკით.

მართული პრაქტიკის პროცესი----- თვალყურს ვადევნებდი მოწავლეთა ხმამაღალი კითხვის პროცესს და ჩანაწერს ვაკეთებდი რვეულში, ეს ჩანიშვნები მეხმარებოდა მოსწავლეთა მიღწევებისა და საჭიროებების განსაზღვრაში. პრაქტიკული სავარჯიშოების შერჩევაში და მოსწავლეთა დაწყვილებაში.

მიღებული შედეგები მაფიქრებინებს, რომ ინტერვენციები, ძირითადად, სწორად იყო დაგეგმილი და განხორციელებული.

მოსწავლეებმა გააუმჯობესეს წუთში წაკითხული სიტყვების რაოდენობა.

2
1

ნუთში წაკითხული სიტყვების რაოდენობა

80
%
70
%
60
%
50
%
40
%
30
%
20
%
10
%
0
%

კვლევის დასაწყისში კვლევის ბოლოს

50-ზე მეტი სიტყვა 30-50 სიტყვა 30-ზე ნაკლები

ასევე გაიზარდა სწორად წაკითხული სიტყვების რაოდენობა.

მიხედვით კითხვის გამოსასწორებლად გამოყებულმა აქტივობის ბარათებმა, სადაც

სიტყვები დაწერილი იყო შეცდომებით და მოსწავლეს უნდა შეესწორებინა და ისე წაეკითხა, მნიშვნელოვანი შედეგი გამოიღო და მიხვედრით კითხვა თანდათანობით ჩაანაცვლა სწორმა კითხვამ.

ასევე კარგი შედეგი მოჰყვა ამ აქტივობას ასოთა გადანაცვლებისას, შეიძლება ითქვას, რომ ეს პრობლემა მთლიანად იქნა აღმოფხვრილი.

ბუკებში დასურათებული მოთხრობების და ზღაპრების გადაგზავნას და კითხვას არ მოჰყოლია კოპიუტერთან გატრებული დროის შემცირება, მაგრამ საგრძნობლად გაზარდა კითხვის მოტივაცია. მოსწავლეები ბუკებსი უფრო ხალისით კითხულობდნენ ვიდრე წიგნში. ასევე ძალიან მოსწონდათ კლასის მართვის პროგრამით გადაგზავნილი სავარჯიშოები.

გაიზარდა მასწავლებლის მიერ შეთავაზებული აქტივობების დადებითი შედეგი.

2

2

მოგწონთ მასწავლებლის მიერ შემოთავაზებული აქტივობები?

20 18161412108642⁰კვლევის დასაწყისში კვლევის

ბოლოს

მომწონს ნაწილობრივ არა

მნიშვნელოვნად გაიზარდა მშობელთა ჩართულობა, მშობლები მეტი ინტესივობით ინტერესდებოდნენ შვილის შედეგებით. უფო მეტს კითხულობდნენ შვილებთან ერთად. „კითხვის საათზე“ მშობელთა მონვევით მოსწავლეები უფრო მობილიზებულები გახდნენ.მშობლებმა კი კარგად დაინახეს შვილების ძლიერი და სუსტი მხარეები განაფულ კითხვაში.

განაფული მკითხველის გამოვლენის კონკურსმა მოსწავლეებს აუმაღლა გარეგანი მოტივაცია.

მწერლებთან შეხვედრამ გამოიწვია მოსწავლეთა დაინტერესება მათი შემოქმედებით,

რამაც დადებითად იმოქმედა კითხვის მოტივაციის გაზრდაზე.

„ტექსტის განმეორებით კითხვამ ” საკვლევ დროში ვერ ურუნველყო მთლიანად კითხვის ინტონაციის გამოსწორება. უმჯობესი იქნებოდა გამომეყენებინა კიდევ ნაკითხულის აუდიოჩანაწერები, რომელიც საშუალებას მისცემდა მოსწავლეს შეეფასებინა საკუთარი და ასევე სხვისი ნაკითხული.

2

3

თავი VI . დასკვნა/რეკომენდაციები

ჩემ მიერ განხორციელებული კვლევიდან გამომდინარე შემიძლია გავაკეთო დასკვნა იმაზე, რომ რომ ქ. ქარელის N2 საჯარო სკოლის მე-3 კლასში გამოვლენილი განაფული კითხვის უნარის განვითარებასთან დაკავშირებული პრობლემები გამოვლენილია , სწორად დაგეგმილი და განხორციელებული ინტერვენციების შედეგად ძირითადად აღმოფხვრილია. ვფიქრობ, პრობლემის იდენტიფიცირებისა და გადაჭრის მიზნით, სწორად დაგეგმილმა და განხორციელებულმა აქტივობებმა საშუალება მომცა ხელი შემეწყო განაფული კითხვის უნარის განვითარებისთვის. კონსტრუქტივისტულმა მიდგომებმა მოსწავლეებში გაზარდა საკუთარი თავის რწმენა და თვითდაჯერებულობა. მოსწავლეებს წინასწარ შევუქმენი განწყობა, რომ ჩვენ ერთობლივი მუშაობით მივაღწევდით მიზანს. რამაც გაზარდა ჩართულობა და მოტივაცია. მომავალში დავგეგმე მკითხველთა კლუბის შექმნა იმისათვის, რომ ხელი შევუწყო მოსწავლეებში მხატვრული ლიტერატურურის ინტენსიურად კითხვით მიღწეული უნარ-ჩვევების განმტკიცებას.სწორედ ბევრი კითხვა უწყობს ხელს მოსწავლის განაფულ მკითხველად ჩამოყალიბებას. განაფული კითხვა კი მომალში კარგად სწავლის და მიღწევების წინაპირობაა.

მშობლებთან განხორციელებულმა აქტივობებმა ასევე გაზარდა მათი ჩართულობა სასკოლო ცხოვრებაში. რამაც საბოლოოდ დადებითი შედეგი მოიტანა განაფული კითხვის უნარის განვითარებაში.

კვლევის ნაკლოვან მხარედ მიმაჩნია, რომ არ გამოვიყენე მოსწავლეთა თვითშეფასება, რაც კიდევ უფრო დაეხმარებოდა მოსწავლეებ საკუთარი მიღწევების მონიტორინგში. სამწუხაროდ, აღმოჩნდნენ მშობლები,მცირე ნაწილი, რომლებიც ვერ ჩაერთე შვილებთან ერთად

კითხვაში.გამოკითხვისას არ იყვნენ გულწრფელნი და კვლავ პრობლემად დარჩა მათი ცნობიერების ამაღლება წიგნიერების როლზე მათი შვილების განვითარებისთვის.

კვლევის დასრულების შემდეგ დაწყებითი განათლების კათედრის შეხვედრაზე, კოლეგებს გავაცანი ჩემი კვლევის ანგარიში, მოვამზადე პრეზენტაცია სადაც დეტალურად იყო არწერილი,თუროგორ მოვახდინე არსებული პრობლემის იდენტიფიცირება, როგორ შევარჩიე, დავეგეძე და განვახორციელე ინტერვენციები. მათ აღნიშნეს, რომ არსებული პრობლემა არსებობს მოსწავლეებში და გაითვალისწინებენ და გამოიყენებენ რეკომენდაციებს კითხვის სწავლებისას. კოლეგებს გავაცანი ინფორმაცია მკითხველთა კლუბის შექმნის შესახებ და მხარდაჭერა, რომ აუცილებლად ითანამშრომლებენ ამ კუთხით. კოლეგებისგან მივიღე უკუკავშირი რასაც აუცილებლად გავითვალისწინებ მომავალში.

2

4

კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით შევიმუშავე რეკომენდაციები :
კოლეგებისთვის:

➤ შექმენით პოზიტიური გარემო, აგრძნობინეთ მოსწავლეებს, რომ პატივს ცემთ მათ აზრს. ➤ გაითვალისწინეთ მოსწავლეთა ინტერესები აქტივობების დაგეგმვისას, რათა კითხვა

სახალისო გახდეს. ➤ გამოიყენეთ მრავალფეროვანი აქტივობები და ცვალებადი საჭიროების მიხედვით ➤ გამოიყენეთ მოსწავლეთა თვითშეფასების რუბრიკები. ➤ წახალისეთ მოსწავლეები მცირედი წარმატების დროსაც, რაც გაზრდის მათ

თვითდაჯერებულობას და გაბედულებას ➤ მოახდინეთ მოსწავლეთა ინდივიდუალური მეცადინეობა კონკრეტული პრობლემის

გამოსასწორებელი აქტივობებით. ➤ ითანამშრომლეთ მშობლებთან და ჩართეთ სასკოლო აქტივობებში ➤ ხშირად მიაწოდეთ მშობლებს ინფორმაცია მათი შვილების მიღწევების შესახებ.

თავი VII . გამოყენებული ლიტერატურა

ახალი ეროვნული სასწავლო გეგმა (დანყებითი საფეხური) 2018-2024.

„კითხვისა და წერის სწავლება დანყებით საფეხურზე“(სასწავლო-მეთოდოლოგიური კრებული.

G-PRIED

2015წ.

„ნიგნიერება“ ირინა სამსონია (სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტი, 2013.გამომცემლობა მნიგნობარი.)

„პრაქტიკის კვლევის დაგეგმვა წარმართვა და შეფასება“მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრი 2016წ.

„ლუფსის მეთოდი განაფული კითხვის უნარის განვითარებისთვის“

„კითხვის ეფექტიანი მეთოდები“ (მაია ინასარიძე 18 აპრილი.2013წელი).

„კითხვის ეფექტური მეთოდები“ (ნაწილი I)- მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრი, 2010წ.

2

5

„სამოქმედო კვლევის სახელმძღვანელო“ ნიგნი I, ნიგნი II.(დ.ლიპარტელიანი. სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტი 2018წ.)

ჟურნალი „მასწავლებელი“ N1. 2014წ.(მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრი).

„დანყებითი საფეხურის მასწავლებლის მეთოდური გზამკვლევი.“ (2010) მასწავლებელთა

პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრი.

<http://mastsavlebeli.ge/?p=2385>

<http://qartuliazri.reportiori.ge/inside.php?menuid=67&id=15451>

დანართები

დანართი 1.

ქართ. დანყ.(I).6. მოსწავლემ უნდა შეძლოს განაფულად კითხვა

N მოსწავლის

სახელი და
გვარი

ულობს
სიტყვებს,
ულობს
სიტყვებს,
ულობს
სიტყვებს,
ს

ხმამალა, თავისუფლად

ხმამალა, თავისუფლად

ხმამალა, თავისუფლად

კითხულობს მასწავლებლის

მიერ მითითებულ ეპიზოდს, მცირე

ზომის ტექსტებს

კითხულობს მასწავლებლის

მიერ მითითებულ ეპიზოდს, მცირე

ზომის ტექსტებს

კითხულობს მასწავლებლის

მიერ მითითებულ ეპიზოდს, მცირე

ზომის ტექსტებს

კითხულობს მასწავლებლის

მიერ მითითებულ ეპიზოდს, მცირე

ზომის ტექსტებს

ხმამალლა კითხვისას	9
იცავს პაუზას	2
ხმამალლა კითხვისას	8
იცავს პაუზას	3
ხმამალლა კითხვისას	2
იცავს პაუზას	4
ხმამალლა კითხვისას	4
იცავს პაუზას	5
სასვენ ნიშნებთან	3
სასვენ ნიშნებთან	5
სასვენ ნიშნებთან	6
ტექსტის წაკითხვის ტე	7
	0
მოსწავლე----- კლასი-----	8
მასწავლებელი----- თარიღი-----	2
	9
	0

ჭიანჭველა და ფუტკარი
ყვავილები ამოსულიყო. ირგვლივ საოცარი სურნელი (წაკითხული სიტყვების რაოდენობა-----, შეცდომების რაოდენობა-----)
ყვავილები იპოვა. ჯერ ღეროზე აცოცდა, შემდეგ გულ-ფუტკარიც მოფრიდა. ჭიანჭველას
არ ესიამოვნა მისი დანახვა. -თავი ნუ ამატკიეთ ანუ ერთ წუთში სწორად წაკითხული სიტყვების რაოდენობა-----
ვშრომობ, მაგრამ ქვეყანას არ ვაყრუებ ტრაბახით! ---
ოსტატს გაეცინა, ოდნავადაც არ გაბრაზებულა. -რა ;
თავისთვის, მე კი ჩემი შრომით ჩემს თავსაც ვარგივარ
გამივლია, ღმერთმა ასეთი ბზუილა გამაჩინა,--მშვიდა
გაფრინდა.

9 1 . კითხულობდა თუ არა მოსწავლე სასვენი ნიშნების გათვას
1 ა) კი ბ) არა

2. კითხულობდა თუ არა მოსწავლე ინტონაციით?

ა) კი ბ) არა

დანართი 3.

მოსწავლის სახელი და გვარი

წაკითხული სიტყვების

შეცდომით წაკითხული რაოდენობა

სიტყვების

სწორად წაკითხული სიტყვების

დანართი 3.1 ფსევდოსიტყვების წაკითხვის ტესტი (G-Pried)

მასწავლებლის ფურცელი

სუზ ბივი ეგუ დოს კელ 5 იჯელ ზიგი ატინ სგურ ილან 10 ათქე პონუფ რირხი გინმა სტისე
15 დვატეკ ხოპიე ქიძბა ჩეჭუმ ბუფუხ 20 ოვროხი შოდაძა თიპლან ლუპრე გვიზი 25 სნეფურ
დარნამ ღმიშკელა პუნედი ქისკო 30

მოსწავლის ფურცელი

სუზ ბივი ეგუ დოს კელ იჯელ ზიგი ატინ სგურ ილან ათქე პონუფ რირხი გინმა სტისე

დვატეკ ხოპიე ქიძბა ჩეჭუმ ბუფუხ ოვროხი შოდაძა თიპლან ლუპრე გვიზი სნეფურ დარნამ
ღმიშკელა პუნედი ქისკო

29

დანართი 4.

კითხვები მასწავლებელთა ინტერვიუსთვის

მოგესალმებით, მე-3 კლასში ვატარებ საკუთარი პედაგოგიური პრაქტიკის კვლევას. კვლევის წარმატებისთვის ძალზედ მნიშვნელოვანია ჩემი კოლეგების პაქტიკისა და გამოცდილების გაზიარება, რისთვისაც წინასწარ გიხდით მადლობას. გამოკითხვა ანონიმურია და არაა საჭირო სახელის და გვარის მითითება.

1. თქვენს მოსწავლეებს აქვთ თუ არა გაწაფული კითხვის უნარის განვითარებაში პრობლემები?

2. როგორ ფიქრობთ რა შეიძლება იყოს ამ პრობლემის მიზეზები?

3. ამ პრობლემების დასაძლევად საკმარისია საგაკვეთილო პროცესი თუ საჭიროა მშობელთა აქტიური ჩართულობა?

4.რომელ მეთოდებს იყენებთ განაფული კითხვის უნარის განვითარებისთვის?

დანართი 5

კითხვარი მშობლებისთვის

მოგესალმებით, ვატარებ საკუთარი პედაგოგიური პრაქტიკის კვლევას. კვლევის წარმატებით დასრულებისთვის თქვენი მონაწილეობა ძალზედ მნიშვნელოვანია. გთხოვთ პასუხის გაცემისას იყოთ გულწრფელები. გამოკითხვა ანონიმურია და სახელის და გვარის დაწერა არ არის საჭირო.

წინასწარ გიხდით მადლობას მონაწილეობისათვის.

1. გაქვთ სახლში კლასგარეშე ლიტერატურა?

ა) დიახ ბ) არა

2. კითხულობენ თქვენი შვილები კლასგარეშე ლიტერატურას?

ა) დიახ ბ) არა

3. თვითონ გამოხატავს კითხვის ინიციატივას თუ თქვენ აძალებთ?

ა) თვითონ ბ) ჩვენ ვაძალებთ

4. თქვენი შვილი კომპიუტერთან უფრო მეტ დროს ატარებს თუ წიგნთან?

ა) კომპიუტერთან ბ) წიგნთან

3

0

5. როგორ ფიქრობთ რატომ უნდა იკითხონ თქვენმა შვილებმა ბევრი?

6. თქვენ თუ უკითხვათ?

ა) დიახ ბ) არა

7. კითხულობათ შვილთან ერთად?

ა) დიახ ბ) არა

8. თქვენი აზრით, რა არის კითხვის უნარის განუვითერებლობის მიზეზი?

9. იცნობთ თქვენი შვილის მიღწევებს განაფულ კითხვაში?

ა) დიახ ბ) არა

10. რას ურჩევდით თქვენს შვილებს?

დანართი 6

კითხვარი მოსწაღეთათვის

1. გიყვართ კითხვა ?

ა) დიახ ბ) არა

2. კომპიუტერი უფრო გიყვარს თუ წიგნი?

ა) კომპიუტერი ბ) წიგნი

3. გააქვთ სახლში მხატვრული ლიტერატურა?

ა) დიახ ბ) არა

4. მოგწონთ მასწავლებლის მიერ შემოთავაზებული კითხვის მეთოდები?

ა) დიახ ბ) ნაწილობრივ გ) არა

5. დამღლელია თუ არა გაკვეთილზე კითხვა?

ა) დიახ ბ) არა

6. რატომ უნდა იკითხოთ ბევრი?

7. როგორი წიგნები მოგწონთ?-----

3

1

დანართი 7

კვლევის გეგმა 2018-2019 სასწ. წელი

აქტივობა ოქტომ

ბერი

ნოემბერში

დეკემბერი იანვარი თებერვალი მარტი აპრილი მაისი ივნისი

სი პრობლემის იდენტიფიცირება ა ✓ კვლევის მიზნისა და საკვლევი საკითხის ფორმულირება

✓

ლიტერატურის მიმოხილვა ✓

მონაცემთა შეგროვება ✓

მონაცემთა ანალიზი ✓

ინტერვენციების დაგეგმვა ✓

ინტერვენციების განხორციელება ✓ ✓ ✓ ✓ ✓

შედეგების ანალიზი ✓

კვლევის ანგარიშის დაწერა

✓

კვლევის ანგარიშის გაზიარება კოლეგებთან

✓

32

რეფლექსია კვლევის შედეგების გაზიარების შესახებ

სსიპ ქ. ქარელის საჯარო სკოლის მე-3^ა კლასში ჩავატარე საკუთარი პედაგოგიური პრაქტიკის კვლევა „განაწილებული კითხვის უნარის გაუმჯობესება მე-3 კლასში“. კვლევა მიმდინარეობდა 2018-2019 სასწავლო წელს.

კვლევის დასაწყისში დავისახე რეალური მიზანი, რომლებიც იქნებოდა გაზომვადი და

მიღწევადი „გავარკვით განაფული კითხვის უნარის განვითარებასთან დაკავშირებული პრობლემების მიზეზები, შევიმუშავო და განვახორციელო შესაბამისი ინტერვენციები რათა ხელი შევუწყო სწავლების ამ საფეხურზე კითხვის უნარის განვითარებას“.

გავეცანი ლიტერატურას, როგორც კვლევის წარმოების შესახებ, აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით.შევარჩიე ჩემთვის საჭირო და გამოსადეგი მეთოდები.ყველა მონაცემს თავს ვუყრიდი კვლევის დღიურში.

კვლევა მიმდინარეობდა რვა თვის მანძილზე, პროცესი საინტერესო და მოლოდინებით სავსე აღმოჩნდა,მონაცემების შეგროვების შემდეგ გავანალიზე მიღებული შედეგები და დავგეგმე და განვახორციელე შესაბამისი ინტერვენციები. ბოლოს შევაფასე, თუ რა შედეგი მივიღე მოსწავლეთა სასარგებლოდ,მივალწიე თუ არა დასახულ მიზანს.რადგან კვლევის შედეგები დადებითი აღმოჩნდა, საჭირო იყო, კვლევის პროცესში განხორციელებული ინტერვენციები სხვა მოსწავლეებისთვისაც გამეზიარებინა. გადაწყვიტე კვლევის ანგარიშის კოლეგებისთვის გაზიარება, რომელიც მოვახდინე დაწყებითი განათლების კათედრაზე. კოლეგებს პრეზენტაციის სახით გავაცანი კვლევის ყველა დეტალი.მათ ეძლეოდათ საშუალება დაესვათ დამაზუსტებელი კითხვები ბუნდოვან საკითხთან დაკავშირებით.

ჩემმა კვლევამ კოლეგებში მოწონება დაიმსახურა. მათ აღნიშნეს, რომ საკითხი მეტად აქტუალურია და სწორედ დაწყებით საფეხურზე უნდა მოხდეს მოსწავლის განაფულ მკითხველად ჩამოყალიბება, აღნიშნეს, რომ განხორციელებული ინტერვენციები ნამდვილად საჭირო და პროდუქტიულია, რომ აუცილებლად გაითვალისწინებენ რეკომენდაციებს კითხვის სწავლების პროცესში.

კოლეგებიგანაც მივიღე კონსტრუქციული უკუკავშირი, სადაც გამიზიარეს საკუთარი პრაქტიკის მეთოდები. კარგი იქნებოდა ეს მეთოდები ერთ-ერთ ინტერვენციად

3

3

გამომეყენებინა. უმჯობესი იქნებოდა ინტერვენციების განხორციელებისას მეთანამშრომლა კოლეგებთან.

კიდევ ერთხელ დავრწმუნდი,რომ საკითხი აქტუალურია და მეთოდები და სტრატეგიები ამოუწურავი. ის იყო ჩემს პედაგოგიურ პრაქტიკაში პირველად ჩატარებული კვლევა. ვფიქრობ მომავალში კვლევის წარმოებისას გავითვალისწინებ აღმოჩენილ ხარვეზებს და კვლევის ეტაპები უფრო სრულყოფილი და დახვეწილი იქნება.

მ. მოსიაშვილი

11.06.2019

6.

3

4